

REFERAT Klima & Miljøudvalget 2022-2025 d. 11-03-2022

Mødedato	Fredag d. 11. marts 2022 kl. 09:00
Mødested	GenIn, Havnegade 62, 1. tv. 6700 Esbjerg
Mødedeltagere	Karin Schwartz, Jørn Boesen Andersen, Dino Selimovic, Kurt Bjerrum, Anders Rohr Jørgensen, Alex Sørensen, Jørgen Ahlquist

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Information, forespørgsler og orientering.....	4
Forslag til Kommuneplan 2022-34 i KMU.....	5
Strategisk cykelplan.....	8
DK2020 Klimaplan.....	13
Klimapartnerskaber med landbrugssektoren.....	18
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	20

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Godkendt.

Punkt 2: Information, forespørgsler og orientering

22/589

Information/forespørgsler

- Morten DD fra naturhistorisk Museum om biodiversitet
- GenIn – borgerinddragelse
- Ribe Biogas
- Fiskeret ved Stavanger

Generel orientering

Mødet indledes med et oplæg om biodiversitet af Morten Hansen fra Naturhistorisk Museum. GenIn holder efterfølgende et oplæg om verdensmål og borgerinddragelse.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- Klima & Miljøudvalget orienteres.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Orientering givet.

Punkt 3: Forslag til Kommuneplan 2022-34 i KMU

21/31270

Resumé

Kommuneplanen er den samlede, koordinerende og tværgående helhedsplan for den fysiske udvikling af kommunen. Kommuneplanen har betydning for alle direktørområder og er administrationsgrundlag for hele forvaltningen.

Den 20. december 2021 vedtog Byrådet at offentliggøre forslag til Kommuneplan 2022-34. Forslaget findes her: <https://kommuneplan.esbjergkommune.dk/forslag>. Forslaget er i høring frem til søndag den 3. april 2022. Økonomiudvalget har den 21. februar 2022 besluttet, at alle fagudvalg skal præsenteres for forslaget og dermed få lejlighed til at drøfte det.

I høringsperioden afholdes der en lang række interne forvaltningsmøder og ni borgermøder. Formålet med møderne er at højne kendskabet til og involveringen i kommuneplanlægningen og på den måde yderligere understøtte kommuneplanens koordineringspotentiale.

Økonomiudvalget har indstillet, at Klima og Miljøudvalget drøfter forslag til Kommuneplan 2022-34.

Sagsfremstilling

Kommuneplanen omsætter de store linjer fra verdensmålene, landsplanlægningen, Vision 2025 og fra den seneste planstrategi til konkret politik, fysisk planlægning og handlinger for alle sektorer. Den 12-årige planperiode giver et tidsperspektiv, der kan vise, hvordan den udvikling, der ønskes politisk, bliver udformet i praksis. Kommuneplanen skal forene, samordne og koordinere ønsker og interesser i alle dele af kommunen; geografisk, eksternt og internt. Kommuneplanen og sektorplanlægningen udmøntes i konkrete handlinger og handlingsplaner, der spiller ind i den årlige budgetlægning.

Den politiske involvering i udarbejdelsen af kommuneplanrevisionen var planlagt til at foregå i foråret 2020 kulminerende med en nordisk workshop og et temamøde i byrådet. Hele dette forløb blev aflyst på grund af corona og Økonomiudvalget besluttede at skubbe den planlagte proces til foråret 2021. Her lykkedes det at gennemføre den nordiske workshop (godt nok virtuelt) og byrådets temamøde blev afholdt i rådhusen den 7. juni. Med dette afsæt blev revisionen færdiggjort og afleveret til politisk behandling i slutningen af 2021, hvor Plan og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet godkendte offentliggørelsen af kommuneplanforslaget. Forslaget forventes at blive lagt op til endelig vedtagelse før sommerferien 2022.

Forslag til Kommuneplan 2022-34 er opdelt i over 30 forskellige temaer. De mange temaer kan samordnes på følgende måde:

- Den levende by
- Kultur og oplevelser
- Byroller
- Boligudvikling
- Grønne områder
- Erhvervsudvikling
- Grøn omstilling
- Det åbne land
- Klimatilpasning
- Miljøområdet
- Velfærdsområdet

Planstrategi 2022-34 havde et stort fokus på udvikling af mere levende bymidter og bykerner især i Esbjerg. Den levende by bliver dermed et hovedtema, der går igen og bliver behandlet på tværs af en meget stor del af kommuneplanens temaer. Det samme gælder klimatilpasningen og den grønne omstilling, hvor forslaget afspejler en udvikling, der løber rigtigt stærkt lige nu. Andre temaer som bolig- og erhvervsudvikling, grønne områder og det åbne land er traditionelle kommuneplantemaer, der altid er med, og altid er relevante og meget vigtige for kommunens udviklingsmuligheder. Byroller er et statsligt initieret tema som fylder en del denne gang, og blandt andet har givet anledning til en stillingtagen til byrollerne i Esbjerg Kommune. Miljøområdet, velfærdsområdet og kultur og oplevelse sammenfatter en lang række interesser i kommuneplanen, hvor der arbejdes for at fremme sektorplanlægning og dermed den tværgående koordinering. Alle disse temaer er sammenflettet i kommuneplanens tekster og kort på en måde, hvor en enkelt lille ændring ét sted kan have konsekvenser i alle mulige retninger.

Som noget nyt relaterer kommuneplanforslagets hovedstruktur sig direkte og tematisk til FN's Verdensmål – i en så høj grad, at 16 ud af 17 verdensmål adresseres og konkretiseres af kommuneplanforslaget.

Esbjerg Kommune er blevet en del af DK2020 og har sigte på CO₂-neutralitet i 2030. I Esbjerg Kommune har Klimaplanen identificeret tre CO₂-udfordringer; energiområdet, landbrugsområdet og transportområdet. Arbejdet er i fuld gang med at få et overblik over disse udfordringer for herigennem at vise en vej, der kan indfri Esbjerg Kommunes politiske målsætninger på området. Kommuneplanlægningen giver gode muligheder for at sikre og understøtte dette sektorplanarbejde, der har vist sig at være mindst lige så tværsektorielt som kommuneplanen, og ikke mindst at handle lige så meget om planlægning og rettidig omhu. Forvaltningsmæssigt er der således basis for et godt og frugtbart samarbejde om Esbjerg Kommunes CO₂-målsætninger.

Der er i forbindelse med kommuneplanrevisionen blevet udarbejdet en ny udpegning af det grønne danmarkskort med de fire bindinger; særlig værdifuld natur, potentiel natur, økologisk forbindelse og potentiel økologisk forbindelse ligesom der er blevet udarbejdet et nyt miljøklasse-skema, der sammenholder miljøklassen med afstandskrav og støjbelastning. Begge dele er konkrete udtryk for et tæt og tværfagligt samarbejde, der sikrer et mere entydigt plangrundlag og dermed understøtter kommuneplanens funktion som administrationsgrundlag for hele forvaltningen.

Vision 2025

Kommuneplanforslaget understøtter Vision 2025 og ligger inden for rammerne af den på alle nedenstående emner:

Velfærd: Energi til det gode liv

- Energi i hverdagslivet
- Livskvalitet og sundhed
- Kulturlivet i by og natur
- Fællesskab og mangfoldighed
- Grønt liv og bæredygtighed

Vækst: Energi til udvikling

- Flere borgere
- Esbjerg som attraktiv uddannelsesby
- Bæredygtig EnergiMetropol
- Nordeuropas digitale knudepunkt
- En stærk turistdestination ved Vadehavet
- Optimale vilkår for iværksættere

Visionen sætter en overordnet retning for hvor kommunen skal hen. Den retning er det væsentligt at fastholde over en årrække for at realisere visionen.

Lovgrundlag, planer mv.

Planloven

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Planmæssige konsekvenser

Kommuneplanen er relateret til alle planrelaterede temaer og projekter. De planmæssige konsekvenser fremgår af den medfølgende miljørapport. Miljørapporten ligger sammen med de høringsorienterede oplysninger til kommuneplanforslaget på Esbjerg Kommunes høringsportal: <https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal/>

Helt overordnet fremgår det af miljørapporten, at der ikke er væsentlige negative påvirkninger som følge af vedtagelse af Kommuneplan 2022-34 og at planen generelt vil have en neutral/positiv miljøpåvirkning.

Konsekvenser for andre udvalg

Forslag til Kommuneplan 2022-34 præsenteres i alle fagudvalg for at sikre en bred drøftelse af og involvering i den fysiske planlægning, der berører det enkelte fagområde.

Høring

Forslag til Kommuneplan 2022-34 er i høring fra den 27. januar til den 3. april 2022. Det giver en ni ugers høringsperiode.

Vurdering herunder alternativer

Større ændringer i kommuneplanforslaget kan medføre, at forslaget skal ud i en ny høring med efterfølgende ny vedtagelsesprocedure. Ønskes der ændringer til det nye forslag kan der i stedet igangsætte en efterfølgende kommuneplanændring. Dette er hvad der forventes at blive tilfældet på det grønne område, hvor 'Sektorplan for park, skov og friluftsliv' stadig er i proces. Når sektorplanen er vedtaget, kan dens målsætninger og prioriteringer blive indarbejdet i kommuneplanen med en kommuneplanændring.

Indstilling

Økonomiudvalget indstiller, at det indstilles til Klima & Miljøudvalget, at forslag til Kommuneplan 2022-34 drøftes.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Drøftet.

Punkt 4: Strategisk cykelplan

19/38220

Resumé

Der foreligger nu et udkast til ”Cykelplan 2022-2026”

Cykelplan 2022-2026 er Esbjerg Kommunes nye strategiske cykelplan. Planen er en langsigtet plan, som udgør rammerne for investeringer i cykelfremmende initiativer, og indeholder en vision om at få flere til at bruge mere tid på cyklen.

Cykelplanen vil fortsat fokusere på at skabe et sammenhængende, sikkert og trygt stinet i Esbjerg Kommune. Der skal anlægges forbedrede cykelforbindelser med særligt fokus på sikre skoleruter for de yngste borgere. Derudover skal der sikres gode og trygge forbindelser i kommunen til gavn for pendlere, unge og fritidscyklister.

Planen indeholder også forslag til ikke-fysiske tiltag. Blandt andet foreslås at etablere et cykelnetværk af interne og eksterne aktører, som sammen skal arbejde med at fremme cyklisme i kommunen.

Esbjerg Kommunes cykelplan er udviklet i dialog med borgere, lokalråd og øvrige relevante interessenter i form af en borgersamling, interviews og spørgeskemaundersøgelse til borgere og lokalråd.

Trafikplanlægger Lars Finn Jensen deltager under Børn & Skoleudvalgets møde om sagen.

Sagsfremstilling

Den 9. august 2019 blev der frigivet i alt 0,529 mio. kr. til udarbejdelse af en langsigtet strategisk cykelplan for Esbjerg Kommune. Den eksisterende cykelstiplan fra 2008 er forældet og kan ikke anvendes som rettesnor for cykelfremme og grundlag for den fremtidige politiske prioritering.

Den nye cykelplan er udviklet i dialog med borgere, lokalråd og interessenter. En vigtig del af processen for tilblivelsen af planen har netop været at tage udgangspunkt i borgernes

reelle behov. Der har været nedsat en borgersamling bestående af et repræsentativt udvalg af borgere i foråret og efteråret 2020. Desuden har der over sommeren 2020 kørt en transportvaneundersøgelse i form af et online spørgeskema. Lokalrådene har herudover været inddraget via et spørgeskema.

Cykelplanen indeholder:

- En vision og en række målsætninger for cykelfremme i kommunen
- En status på cykeltrafikken i dag
- En kortlægning af cykelstinet, herunder en udpegning af, hvor der mangler stiforbindelser for at skabe et sammenhængende cykelstinet
- Forslag til handlinger for at fremme cyklisme

Planens vision ”Mere tid på cyklen” er at gøre Esbjerg Kommune til en endnu bedre kommune for cyklister, så flere borgere motiveres til at cykle og anvende cyklen mere.

Cykelplanens målsætninger er:

- I 2026 skal mindst 25% af alle rejser udføres på cykel (17% i 2018)
- I 2026 skal den gennemsnitlige turlængde være mindst 1,5 km pr. person pr. dag (1,3 km i 2018)
- I 2026 skal antallet af uheld med cyklister være reduceret med 50% i forhold til 2018, hvor der var 38 politiregistreret uheld og 81 skadestueuheld, med cyklister involveret.

Målgrupper i Cykelplanen

På baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelser hos borgere og lokalråd samt interviews af relevante interessenter er målgrupper for cykelplanen blevet drøftet og endelig udpeget sammen med borgersamlingen.

Cykelplanens målgrupper er skolebørn, pendlere (med under 5 km til arbejde), unge (15-25 år) og fritidscyklister.

Skolebørn er særdeles i fokus, da transportvaner dannes tidligt i livet, og undersøgelser peger på, at disse transportvaner fortsætter igennem livet.

Det viser sig, at 41 % af de beskæftigede borgere i Esbjerg Kommune har under 5 km til arbejde. Hermed ligger der et stort uudnyttet potentiale for at få flere pendlere til at cykle.

Brugen af cyklen som transportmiddel er især faldende hos de unge (15-25 år). De unges transportvaner fra folkeskolen skal fastholdes, så cyklen også bliver det naturlige valg på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Fritidscyklister er udvalgt som målgruppe, da en stor gruppe borgere i Esbjerg Kommune aldrig cykler eller kun cykler én til to gange om måneden. Undersøgelser viser, at de sundhedsmæssige gevinster ved blot at cykle mindst 30 minutter om ugen er betydelige.

For at indfri Cykelplanens målsætninger og måle effekten af de planlagte indsatser er der udarbejdet delmål for hver målgruppe.

Cykelplanen indeholder desuden et handlekatalog over eksempler med konkrete tiltag og handlinger, som kan iværksættes i løbet af planperioden.

Cykelnetværk

I Esbjerg Kommune er der længe blevet arbejdet med at styrke cyklismen. Inddragelsen af borgere og interessenter har illustreret, at mange af kommunens initiativer udført af Teknik & Miljø ikke er kendt af kommunens borgere. For at udbrede kendskabet til arbejdet med cyklisme, og motivere en bredere målgruppe til i højere grad at vælge cyklen som primært transportmiddel, er et centralt indsatsområde i cykelplanen at etablere et tværkommunalt cykelnetværk.

Cykelfremme er et fælles anliggende med mange forskellige gevinster. Eksempelvis klima (CO₂, forurening, støj), trængsel samt den enkelte borgers fysiske og mentale sundhed.

Derfor er cykelfremme indsatsområdet et fælles anliggende for kommunen.

Teknik & Miljø vil være tovholder for netværket, og det foreslås, at cykelnetværket yderligere vil bestå af repræsentanter fra:

- Børn & Kultur
- Fritid Sundhed & Omsorg
- Politik & Personale

Netværket bestemmer indsatsområderne, og eksterne interessenter - fx Cyklistforbundet, lokalråd og gymnasier - inviteres til at deltage i arbejdsgrupperne for de enkelte indsatser.

Netværkets primære opgaver vil være at sikre fremdrift i cykelindsatserne og koordinere tiltag, formidle og synliggøre arbejdet med cyklisme, diskutere hvordan Esbjerg Kommune kan blive en endnu bedre cykelkommune, sikre samarbejde med relevante interessenter på cykelområdet og udarbejde en to-årig evalueringsrapport, der gør status over udviklingen og indsatser på cykelområdet.

Cykelstinet

Cykelplanen indeholder en opdateret oversigt over det fremtidige cykelstinet i Esbjerg Kommune. Der er udpeget 81 strækninger i kommunen. Udpegningen af strækningerne danner grundlag for arbejdet med at forbedre cykelstinet gennem de næste mange år.

Udpegningen af strækningerne er sket i samarbejde med borgersamlingen og input fra spørgeskemaundersøgelser fra borgere og lokalråd.

Der er lagt vægt på, at cykelstinet er sammenhængende i kommunen, så

- Skolebørn kan komme sikkert i skole
- Pendlere kan vælge cyklen fremfor bilen, og benytte sig af gode cykelforbindelser til og fra arbejde
- Unge via et godt cykelstinet har gode cykelforbindelser til deres uddannelsesinstitutioner og fritidsaktiviteter
- Fritids cyklister med det fremtidige cykelstinet skal kunne cykle mellem de større lokalbyer i kommunen og til nabokommunerne

Der udvælges 10 cykelstiprojekter, som vil blive lagt op til politisk drøftelse og behandling på et senere tidspunkt for at få fastlagt, hvilke strækninger, der skal realiseres i planperioden.

Vision 2025

Cykelplanen 2022-2026 støtter op om de strategiske indsatsområder i Vision 2025.

Cykelnetværket støtter endvidere op omkring flere af FN's 17 verdensmål, blandt andet:

- Sundhed og trivsel (mål nr. 3)
- Bæredygtige byer og lokalsamfund (mål nr. 11)
- Ansvarligt forbrug og produktion (mål nr. 12)
- Klimaindsats (mål nr. 13)
- Partnerskaber for handling (mål nr. 17)

Kompetencer

Teknik & Byggeudvalget

Konsekvenser for andre udvalg

Sagen sendes til drøftelse i Børn & Familieudvalget, Sundhed & Omsorgsudvalget samt Kultur & Fritidsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at det indstilles til Teknik & Byggeudvalget, at

- Udkast til Cykelplanen 2022-2026 drøftes.

Beslutning Teknik & Byggeudvalg den 15-10-2021

Drøftet.

Forvaltningen oplyser

Forvaltningen har efter mødet i Teknik & Byggeudvalget den 15. oktober 2021, afholdt møder med Børn & Kulturforvaltningen samt Fritid, Sundhed & Omsorgsforvaltningen, hvor cykelplanen blev drøftet.

Børn & Kulturforvaltningens ønsker til cykelplanen var, at man med fordel kunne udvide målgruppen "Skolebørn" til også at indeholde børnehavebørn, da de motorisk udvikler sig enormt omkring fireårsalderen. Yderligere ønskede Børn & Kultur, at indsatsen omkring cykelbusser tages ud, da der kan opstå problemer i forhold til, hvem der har ansvaret, hvis noget skulle gå galt.

Fritid, Sundhed & Omsorgsforvaltningens ønske til cykelplanen var, at planen skal forankres bredt og støtte op om arbejdet i de forskellige forvaltninger. Blandt andet Esbjerg Kommunes kommende cykelpolitik, som er under udarbejdelse og er blevet igangsat på baggrund af Esbjerg Kommunes status som visionskommune i Bevæg dig for livet.

Forvaltningernes ønsker er tilføjet cykelplanen. Som erstatning for indsatsen med cykelbusser indgår nu et projekt, hvor transportvaner og trafikssikkerhed er i fokus i børnehaverne samt lån af ladcykel eller cykelanhænger.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 24-01-2022

Udvalget anbefaler, at

- Direktionen koordinerer sagen så det sikres, at
- alle de politiske udvalg bliver involveret
- Kommende cykelpolitik, igangsat under "Bevæg dig for livet", bliver sammentænkt med den strategiske cykelplan

Beslutning Kultur & Fritidsudvalg den 07-02-2022

Drøftet, idet udvalget tilslutter sig beslutningen fra Sundhed & Omsorgsudvalget.

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 22-02-2022

Drøftet, idet udvalget tilslutter sig beslutningen fra Sundhed & Omsorgsudvalget.

Udvalget ønsker, at den strategiske cykelplan drøftes på det planlagte fælles dialogmøde med alle bestyrelser i skole og dagtilbud til maj/juni.

Udvalget ønsker, at der udarbejdes en sag som belyser ordningen vedr. gratis buskort.

Kurt Bjerrum deltog ikke under punktet.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 08-03-2022

Drøftet.

Udvalget bemærker, at den strategiske cykelplan også bør forholde sig til udsatte og handicappede borgere.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Drøftet, idet udvalget ønsker, at muligheden for 2 – 1 vej inddrages i realiseringsmulighederne i planperioden.

Bilag

Udkast til Cykelplan 2022-2026 Esbjerg Kommune Januar 2022.

Notat - gratis buskort til elever med længere skolevej end 2,5 km samt trafikfarlig skolevej indenfor storskoledistriktet

Punkt 5: DK2020 Klimaplan

21/2515

Resumé

Udkast til den digitale DK2020 Klimaplan har været i offentlig høring. Næste skridt er en foreløbig godkendelse af planen til brug for en forhåndsgodkendelse af planen af CONCITO. Herefter vil planen blive endelig vedtaget af Byråd forinden den fremsendes til godkendelse i C40.

DK2020 planen er ambitiøs, og lægger op til både mål og handlinger særlig inden for landbrugssektoren, energiforsyningen og transportområdet. Et af hjørnestenene i det fremtidige arbejde er partnerskaber som kommunens partnerskab med Aalborg Universitet, Esbjerg Havn og DIN Forsyning og andre partnerskaber med både brancheforeninger, virksomheder og lokalsamfund.

Sagsfremstilling

Den digitale DK 2020 plan findes på Esbjerg Kommunes hjemmeside <https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/vision-og-politikker/klimaplan>. I bilag vises CO2 regnskaber for Esbjerg Kommunes geografiske område og Esbjerg Kommune som virksomhed. Dertil er der et notat, hvor de konkrete målsætninger og en tilknyttet reduktionssti med beregnede CO2 reducerende tiltag er oplistet. Endvidere er der en tiltagsliste med yderligere forslag til reduktioner. Denne liste omfatter ikke besluttede tiltag, men skal betragtes som en bruttoliste, som løbende bliver revideret, når nye forslag opstår og tiltag besluttet politisk eller administrativt at igangsættes.

Det er det geografiske regnskab, som vi over for DK2020 har forpligtet os til at få i netto nul i 2050, men her har vi selv sat en ambition om netto nul i 2030. Det centrale i vores forpligtelse overfor DK2020 er CO2-reduktion inden for scope 1 og 2, og for scope 3 skal vi håndtere vores affald klimavenligt og ellers nå så langt som muligt.

Scope 1 handler om den direkte udledning fra borgere, virksomheder og institutioner, og scope 2 handler om udledningen fra produktionen af el og varme. Scope 3 handler om den CO2-belastning, som vores varekøb og varetydelser medfører.

Definitionen af klimaneutral i 2030 i DK2020 sammenhæng er, at Esbjerg Kommunes geografi ikke udleder mere, end der optages, på:

- Scope 1: Direkte emissioner: Husholdninger, erhverv (inkl. landbrug), det offentlige og transport, inkl. non-road
- Scope 2: Indirekte emissioner: Forsyningsnettet
- Scope 3: Indirekte emissioner: Affaldshåndtering uden for kommunens grænser

For CO2 regnskabet som geografisk enhed har vi kun en meget lille direkte beslutningskompetence, men vi kan som kommune gøre det mest muligt attraktivt for borgere og virksomheder/landbrug at træffe de rigtige klimavalg.

Virksomhedsregnskabet er en del af det geografiske regnskab og understreger kommunens forpligtelse overfor klimaet. Det er den CO2-udledning, vi har direkte råderet over, fx hvilket brændstof vores biler kører på, og hvor energieffektive vores bygninger skal være. Det kan desuden bruges som inspiration til, hvordan borgere og virksomheder/landbrug kan gøre en forskel. I de to regnskaber kan man se, hvor der udledes CO2, og hvor det er nødvendigt, at vi skal foretage nogle klimavalg.

Mål og Reduktionsstien fastlægger hvad der skal til, for at vi kan komme i netto nul i 2030. Begge dele understreger, at der skal sættes økonomi og ressourcer af til klimaarbejdet, og at der skal arbejdes på adfærd og indstillingen til, at vi skal tænke anderledes fremover, hvis vi skal i mål. Alle skal med, og der skal tænkes i merværdi og synergi, for at vi får mest muligt ud af indsatserne.

Hvis alle foreslåede tiltag implementeres inden 2030, så står vi stadig med en manko på 220.027 ton CO₂e, hvor de primære kilder er: 156.702 ton CO₂e fra transportsektoren og 294.370 ton CO₂e fra landbrugssektoren. For energisektoren er der et minus på 245.238 ton CO₂e hvilket dermed kan modregnes, og det er baggrunden for at vores mako alene er 220.027 ton CO₂e.

Esbjerg Kommune er i høj grad en landbrugskommune og i høj grad en kommune, hvor der er kvægbrug. Dette aflæses også tydeligt i CO₂ regnskabet. Der er absolut ingen lette løsninger på dette område. Den tilgang, som Teknik & Miljø lægger op til, er, at der indgås en partnerskabsaftale med landbruget som branche repræsenteret ved Sydvestjysk Landboforening og med enkelte landbrug, som har nogle særlige tilgange. På den måde opnår vi en variation af muligheder for de enkelte landbrug, som de frivilligt kan vælge at implementere. Samtidig har vi også nogle partnere, som vi sammen kan arbejde aktivt med for at få tingene til at lykkedes. Landbrugets forhold behandles i en særskilt sag.

Der er to initiativer under Energiforsyning, som er helt afgørende for, om vi når vores målsætning. Den ene er, at der bliver udarbejdet en strategisk varmeplan, som efterfølgende bliver implementeret. Det andet er etablering af mere VE i form af opsætning af solceller og vindmøller. Varmeplanen vil lægge sporene til, at varmforsyningen bliver CO₂ neutral i 2030. Den overordnede tankning er, at hvor det er samfundsmæssigt forsvarligt, at det er et fællesskab frem for den enkelte virksomhed eller borger, som løfter byrden for varmforsyningen, der vinder vi mest klimamæssigt, socialt og økonomisk. Derfor vil varmeplanen udlægge konkrete områder til lokal varmforsyning.

Det betyder, at varmeoplandene til de eksisterende varmeværker skal ændres, det betyder, at der er mindre lokalområder, som får et tilbud om lokalvarme, som skal drives af en ny forsyningsenhed og at resten af borgerne og virksomhederne skal motiveres til at overgå til individuel klimavenlig varmforsyning.

Opstilling af mere VE i form af solcelleanlæg og vindmøller er også en forudsætning for at sikre, at statens fremskrivning i VE andel af el i 2030 kan sikres. Nedenfor er endvidere anført en dialog og proces med lokalrådene for at sikre opbakning til dette tiltag.

Der har også været afholdt et særskilt dialogmøde med erhvervsvirksomhederne i Esbjerg Kommune i form af BE's erhvervsboard. Der blev udtrykt opbakning til de foreslåede tiltag herunder opbakningen til at arbejde videre med klimapartnerskaberne. Endvidere var der en klar tilkendegivelse om, at det er vigtigt, at Esbjerg Kommune fejrer for egen dør og er tydelige i, hvilke handlinger det kræves af de enkelte sektorer.

Selv om vi arbejder målrettet med alle de foreslåede tiltag, så er vi udfordret af en manko på 220.027 ton CO₂e. Udviklingen vil formentlig kunne hjælpe os lidt af vejen, det vil uden al tvivl være nødvendigt også at se på muligheden for, at der kan opsættes større vindmøller enten som et fælles initiativ mellem kommunen, borgere, lokale virksomheder og eksterne. Ca. 36 vindmøller på 4,2 MW langs motorvejen vil kunne imødegå vores udfordring med vores manko.

Samtidig er det vigtigt, at Esbjerg Kommune hurtigst muligt får set på initiativer, der skal nedbringe vores ressourceudnyttelse generelt set. Ved at sikre, at behovet for kvadratmeter bliver mindre, er der færre kvadratmeter at skulle energiforsyne.

DK2020 handler også om, hvordan vi alle sammen kan reducere i vores scope 3 udledninger. Til at hjælpe borgerne videre med dette, er der indgået en aftale med en virksomhed, der afholder klimatopmøder for borgere og har gode erfaringer med at hjælpe med vanebrud, som er det afgørende for, hvis vi skal ændre vores daglige valg til klimavalg. Dette er et tilbud, som Teknik & Miljø vil tage dialoger med lokalrådene og boligforeningerne omkring og tilbyde samarbejde.

DK2020 omhandler ikke kun CO₂-reduktion. I klimaplanen skal vi også vise, hvordan vi tilpasser os det mere ekstreme klima, som vi står overfor. Den del tages der godt hånd om i vores Klima & Risikostyringsplan, som er endelig vedtaget 20. december 2021. Der er med nærværende plan således ikke opstillet nye mål og handlinger, som ikke allerede fremgår af Klima & Risikostyringsplanen.

De 2 borgermøder, der blev afholdt og den tilknyttede spørgeskemaundersøgelsen er i høj grad en bekræftelse af, at de tiltag, der er foreslået til at få CO₂ reduceret, går i den rigtige retning. Konkret har høringen givet anledning til to nye forslag. Hvis opsætning af solceller og vindmøller kan tage udgangspunkt i lokalt engagement således, at lokale også får økonomisk gavn af opsætningen, så var der en tilkendegivelse om, at det er en realistisk vej at gå. Et godt eksempel er også Hunderup Sejstrup, som nu er i gang med at opsætte et solcelleanlæg ejet af de borger, der har valgt at købe andele i anlægget.

Et andet forslag er, at Esbjerg Kommune knytter stærkere bånd til en venskabsby fx i Afrika og hjælper denne med at reducere CO₂. Dette kan bl.a. gøres i et samarbejde med lokale virksomheder. Andre kommuner som fx Aarhus er meget aktive på denne front. Såfremt det er et forslag, der nyder fremme, kan der laves et særskilt oplæg herom.

Desværre har det ikke været muligt at skabe den store klimadebat i høringsperioden blandt borgerne i Esbjerg. Dette kan formentlig skyldes, at planen hurtig bliver teknisk og svær at forholde sig til som borger. Dette er vigtigt at have et fremadrettet fokus på, og derfor foreslås det, at der hvert år laves særskilte administrative møder med de 21 lokalråd i Esbjerg Kommune. På den måde sikres det, at klimainitiativer hos borgerne kommer til kommunens kendskab og kommunen på den måde kan være formidler af gode initiativer på tværs af kommunen. Endvidere kan der måske også være mulighed for, at kommunen kan understøtte nogle af de gode initiativer. Omvendt vil kommunen også få et talerør og en mulighed for at nå længere ud med klimainitiativer fra kommunens hånd.

Den unge del af Esbjergs borgere har Teknik & Miljø også haft en dialog med. Dette primært for at kunne vurdere, hvordan de gerne vil inddrages fremadrettet i klimadialogen i Esbjerg Kommune. Forslaget er, at der oprettes et Ungeklimaråd. I Esbjerg vil det betyde, at der er en brutto gruppe af unge mennesker fra folkeskolerne, ungdomsuddannelser og universiteterne, som kommunen kan have en dialog med løbende igennem året. Erfaringen har vist, at det er vigtigt, at det er konkrete temaer, der diskuteres, og at kommunen møder de unge i allerede etablerede fora. Teknik & Miljø vil endvidere foreslå, at Klima & Miljøudvalget 1 gang årligt har direkte dialog med de unge om kommende tiltage på klimaområdet.

Arbejdet med DK2020 planen har været en hurtig proces. Arbejdet med det politiske ejerskab ud i alle politiske udvalg har derfor ikke haft de mest optimale vilkår. Teknik & Miljø vil derfor foreslå, at Klima & Miljøudvalget inviterer til en politisk dialog med alle andre fagudvalg i løbet af anden halvdel af 2022 med henblik på at drøfte yderligere politiske tiltag til opnåelse af det fælles mål om CO₂ neutralitet i 2030.

Tidsplan

Uge 11: Forhåndsgodkendelse af CONCITO af klimaplanen, tiltag og CAP Framework.

Uge 18: Første behandling i Klima & Miljøudvalget af godkendelse af klimaplanen, tiltag og CAP Framework.

Uge 19: Godkendelse i ØU

Uge 20: Godkendelse på BR.

Uge 20: Officiel indsendelse af Klimaplanen til CONCITO.

Vision 2025

Grønt liv og bæredygtighed: En foregangskommune der viser det gode eksempel og tager ansvar for klimaet gennem samarbejde med borgere, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv.

Fællesskab og Mangfoldighed: Vi skaber værdifulde fællesskaber omkring klimadagsordenen, som også har fokus på socialt ansvar.

Bæredygtig EnergiMetropol: Stort fokus på sektor integration og udnyttelse af de forskellige

Lovgrundlag, planer mv.

Klimalov fra december 2019

Budgetaftale for 2021-2024

Tilslutning og optagelse i DK2020 i oktober 2020

Økonomi

Der vil til de kommende budgetforhandlinger blive indgivet forslag om midler til implementering af DK2020 planen.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Høring

DK2020 planen har været i offentlig høring. Endvidere har der været afholdt 2 borgermøder, hvoraf det ene var med mulighed for at deltage virtuelt. Endvidere har der været afholdt særskilte høringsmøder med erhvervslivet og landbruget

Vurdering herunder alternativer

Byrådet besluttede i 2020, at Esbjerg Kommune skal udarbejde ned DK2020 plan. Som en del af DK2020 arbejdet tilbydes kommunen sparring, netværk og kurser som støtte til udarbejdelsen af planen af parterne bag DK2020. Alternativt skulle der udarbejdes en anden plan for at nå målet om CO₂-neutralitet i 2030.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

- Den digitale DK2020 plan med henblik på fremsendelse til CONCITO til forhåndsgodkendelse godkendes.
- CAPF (Climate Action Plan Framework) med henblik på fremsendelse til CONCITO til forhåndsgodkendelse godkendes.
- Målsætning og reduktionssti med henblik på fremsendelse til CONCITO til forhåndsgodkendelse godkendes.
- Tiltagsliste med henblik på fremsendelse til CONCITO til forhåndsgodkendelse godkendes.
- Klima & Miljøudvalget 1 gang årligt har direkte dialog med Ungeklimarådet om kommende tiltag på klimaområdet.
- Klima & Miljøudvalget inviterer til en politisk dialog med alle andre fagudvalg i løbet af anden halvdel af 2022 med henblik på at drøfte yderligere politiske tiltag til opnåelse af det fælles mål om CO₂ neutralitet i 2030.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Godkendt.

Bilag

Målsætning for CO2 neutralitet - KMU

CAPF - bilag til KMU

Scope 3 - bilag til KMU

Opsamling fra borgermøderne om klimaplanen - bilag KMU

Esbjerg Kommunes arbejde med klimatilpasning - bilag til KMU

Spørgeskema - bilag KMU

Tiltagsliste - bilag KMU.pdf

Klimaregnskab for Esbjerg Kommune som virksomhed - bilag KMU

Klimaregnskab uden mink - bilag KMU

CO2-regnskab med mink - bilag til KMU

Virkemiddelkatalog - bilag KMU

Partnerskabsaftale - Bilag til KMU

Punkt 6: Klimapartnerskaber med landbrugssektoren

21/2515

Resumé

En af udfordringer i vores DK2020 plan er, hvordan vi får reduceret klimabelastningen for landbrugssektoren, som udgør 40% af den samlede klimaudfordring i Esbjerg Kommune.

Teknik & Miljø lægger op til, at reduktionen skal ske i et samarbejde med landbrugserhvervet, og derfor lægges der op til, at der indgås forskellige former for klimapartnerskaber, som kan være med til at vise vejen og være gode eksempler for andre, hvordan der kan arbejdes målrettet med klimaudfordringen som et supplement til det arbejde, som allerede er igangsat af branchen selv.

Sagsfremstilling

I Esbjerg Kommunes CO2 regnskab for landbrugssektoren, har vi en udfordring på 294.370 ton CO2e fra landbrugssektoren, når basisfremskrivningen er foretaget og alle de foreslåede tiltag er medregnet.

Esbjerg Kommune er i høj grad en landbrugskommune og i høj grad en kommune, hvor der er kvægbrug. Dette aflæses også tydeligt i CO2 regnskabet. Der er absolut ingen lette løsninger på dette område. Den tilgang, som Teknik & Miljø lægger op til, er, at der indgås en partnerskabsaftale med landbruget som branche repræsenteret ved Sydvestjysk Landboforening og med enkelte landbrug, som har nogle særlige tilgange til at håndtere klimaudfordringen. På den måde opnår vi en variation af muligheder for de enkelte landbrug, som de frivilligt kan vælge at implementere. Samtidig har vi også nogle partnere, som vi sammen kan arbejde aktivt med at få tingene til at lykkes.

Vision 2025

Grønt liv og bæredygtighed: En foregangskommune der viser det gode eksempel og tager ansvar for klimaet gennem samarbejde med landbrugserhvervet.

Fællesskab og Mangfoldighed: Vi skaber værdifulde fællesskaber omkring klimadagsordenen, som også har fokus på socialt ansvar.

Bæredygtig EnergiMetropol: Stort fokus på sektor integration og udnyttelse af de forskellige.

Lovgrundlag, planer mv.

Klimalov fra december 2019

Budgetaftale for 2021-2024

Tilslutning og optagelse i DK2020 i oktober 2020

Økonomi

Det indgår som et særligt punkt i aftalen med Sydvestjysk Landboforening, at der udtages en stor del af den lavbundsjord, som er i kommunen. Dette kræver ressourcer både fra landbrugets side og fra kommunens side. I dag er der en statslig ordning, der skal kompensere de landmænd, som udtager lavbundsjord af deres drift. Som en del af denne økonomi, er der midler til noget af det arbejde, kommunen skal foretage ift. med sådanne projekter. Teknik & Miljø vurderer, at ordningen

vil kunne finansiere ca. 1-1½ årsværk årligt frem til 2030, hvilket er nødvendigt, såfremt kommunen skal kunne arbejde proaktivt for udtagning af lavbundsjord. Ændres ordningen vil det kunne få betydning for finansiering af dette initiativ. Den økonomiske ramme vil blive evalueret efter 1 år med henblik på at vurdere, tiltaget kræver yderligere finansiering.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Høring

Der har været afholdt et særskilt møde med landbruget i høringsperioden. Der har været opbakning til at styrke samarbejdet og at arbejde videre med en partnerskabsmodel.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at de to partnerskabsaftaler med Sydvestjysk Landboforening og Permeco godkendes.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 11-03-2022

Godkendt.

Bilag

Partnerskabsaftale med landbruget - Partnerskabsaftale med landbruget.docx

Klimapartnerskabsaftale mellem Esbjerg Kommune og Klimagården v. Anders Flensburg - Klimapartnerskabsaftale mellem Esbjerg Kommune og Klimagården v. Anders Flensburg.docx

Punkt 7: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad